

Na abesinskem dvoru

Pet mesecev „dvorni fotograf“ pri etiopskem cesarju — Deževna doba — Filmska strast tudi v Addis Abebi

Te dni se je vrnil iz Abesinije, kjer je snemal tedenske dogodke in štiri kulturne filme, znani potovalec in filmski režiser dr. Martin Rikli. Dr. Rikli je bil edini filmski mož, ki je pet mesecev kot gost abesinskega cesarja v dobi vojnih priprav snemal deželo, ljudi in dogodke v kraljestvu Etiopcev. Deset tisoč metrov filma in 2500 fotografij je uspeh njegovega bivanja tam dol. Zna povedati mnogo zanimivega o tej daljni deželi.

Pred vsem se mu je vtisnila neizbrisno v spomin tamkajšnja deževna doba. Kadar se pri nas »utrgajo« oblaki, je to otročja igra proti strašnim nalivom, ki gosponujejo nad Abesinijo od začetka junija do srede septembra s presledkom kakšne ure. Ceste postanejo deroče reke, železniško progo podgrebe, vse normalno življenje zastane. S praznikom Maskalom, t. j. 17. sept., se deževje kakor na povelje ustavi, vsaj okrog Addis Abebe. V visokogor-

skem ozemlju na severu, t. j. tam, kjer se Italijani pripravljajo na vpad, preneha dež 5. sept. — s tem dnem, računajo, se pričnejo sovražnosti. Sicer je pa Rikli doživel tudi abesinsko suho dobo. To je bilo tedaj, ko se mu je voda za umivanje v stanovanju sama od sebe, v strahotni vročini segrela na 45 stop.

Kako je z vojnimi pripravami v Abesiniji? Cesar sam je Riklji večkrat dejal: Nočemo vojne! Dal je pa videti, da z ozirom na razburjenje med ljudstvom ne bo mogel Italiji priznati nobenih koncesij. Milijon vojakov lahko spravi na noge. Rikli je videl na lastne oči, s kakšno verno se abesinski može pod belgijskimi in švedskimi častniki vezba jo za moderno vojno službo. Instruktorji vzgajajo strelce s strojnimi in od delke za obrambo proti zračnim napadom. Letalskih bomb se Abesinci na videz ne boje preveč. Vojna se bo odigravala v gorah in tu so Abesinci

doma. Poleg tega vedo, da bodo morali Italijani za vsakega vojaka, ki se bo faktilčno boril na fronti, postaviti v etapo deset vojakov, da bodo skrbeli za dovod hrane in municije.

Addis Abeba je pravo vrtno mesto, po površini ne dosti manjše od Pariza. Je prava podoba vseh naporov, ki jih dela cesar, da bi svojo deželo moderniziral in spravil na višjo kulturno stopnjo, in to z nezmanjšanim tempom celo sedaj, ko zavzemajo vojne priprave vendar večji del vseh moči. Cesar Haile Selasie ustanavlja neprestano šole in gledališča, gradi ceste in nove stanovanjske četrti. V svoji palači ima poseben zvočni kino, kjer predvajajo njemu, njegovi družini in dvorjanom tedenske reportaže in večinoma ameriške igralne filme s francoskim tekstom. Cesar obvlada namreč francoščino popolnoma, v njegovi družini pa obvladajo najrazličnejše evropske jezike. Cesar tudi sam čita vsak dan francoska časniška poročila, dočim si daje važnejše stvari iz časnikov drugih narodov prevajati. V ostalem je lastnik hotelov, radijskih kopalnic, živinskih farm in velikih posestev. Poleg njegove pisalne mize je celotna izdaja Voltaira. Njegovo delo se prične ob petih zjutraj in se ne konča nikoli pred enajsto zvečer. Na dvoru vlada strog ceremonial, eden najvažnejših rekvizitov, ki jih je moral imeti Rikli pri posnetkih na dvoru, je bil — frak. Cesar se zanima sam za vse. Zgodilo se lahko, da se nenadoma pojavi v kakšni šoli, vzame učitelju knjigo iz rok in prične učenca izpraševati.

Filmanje v Abesiniji ni bilo lahko, čeprav je cesar sam dostikrat poklical Riklji, kadar je šlo za kaj posebnega, praznovanja, otvoritve šol, odkritja spomenikov, ekserciranje vojakov, cesarjeva propagandna potovanja. Najtežje pa je filmanje v južnejših delih države, kjer prevladujejo muslimani, ki so nasprotniki vsakega slikanja. Ženske mislijo tam, da ne bodo postale nikoli matere, če bi si dale slikati obraz. Cesar je pomagal režiserju čisto z dobrimi nasveti. Neredko se je zgodilo, da je moral Rikli fotografirati in filmati iz skrivališč v kletah ali na drevesih. Sicer so Abesinci navdušeni za film. V Addis Abebi so poleg cesarjevega še trije kinematografi in deset v njih pomeni za domačina višek vseh zabav.

Negus se pelje skozi Addis Abebo v svojem tradicionalnem oblačilu toda v modernem avtomobilu

K divjim Indijancem

Pohod ekspedicije v deželo, ki je na zemljevidu označena z belo liso

Iz New Yorka je odpotovala ameriška angleška ekspedicija, ki namerava prodrati do ozemlja Indijancev Sabelcev v pokljah Andah. Iz tega ozemlja ni do danes prišel živ še noben belokožec.

Pot gre najprej do Guayaquila k Ekvadorju, kjer se ekspediciji priključita dva domača učenjaka. Od zadnje bele naselbine, haciende Leite, se prične pravi pohod v doslej neraziskano deželo. Tu se bodo morali raziskovalci poslužiti mul, kanuev in splavov, prečesto jim bo treba tudi krciti si pot skozi pragozdno goščavo, kjer ni nobene steze.

Glavni namen ekspedicije je, da pride do Sabelcev, se z njimi spoprijatelji in si ustvari tako možnost, da jih bo proučevala. Vodja ekspedicije, stotnik Eric Loch, je dejal v nekem razgovoru da nima še noben muzej na svetu niti enega okostja kakšnega Sabelca. To je nad vse divji rod, ki ga sosedni Indijanci imenujejo tudi »rod divjih ljudi« (Avki), belokožci, ki so se približali njegovemu ozemlju, pa so mu nadeli ime »rod ljudi duhov«. Sicer pa ni še noben belokožec stopil na njegovo ozemlje, ne da bi to plačal s svojo glavo. L. 1927. je prodrla skupina perujskih delavcev do sem, pa so jo Sabelci napadli in poklali do zadnjega moža. Ekspedicija torej res ne bo imela lahkega dela. Računati mora s tem, da bo prebila tu najmanj deset mesecev, gotovo pa tudi leto dni in da bo velik del tega časa šel samo za to, da prepičita divjake, da prihaja z miroljubnimi nameni. Šele potem lahko začela s svojimi študijami — če ne bodo Indijanci že prej vseh raziskovalcev poklali.

Mimogrede, pravi stotnik Loch, bodo prodrli do skrivnostnega jezera ob snežni črti

gorovja Ilanganatos. V tem jezeru, pripoveduje staro izročilo, je skrit pravični zaklad Inkov, ki so ga tja spravili pred požrešnostjo španskih osvajačev.

Tihotapljenje z letalom in avtom

Nesrečen konec srečne zračne vožnje

Pri kraju Draganestiju na Romunskem je pristalo te dni letalo, iz katerega so iztovorili več velikih zavojev v avtomobil, ki je pripeljal kmalu potem. Nekaj kmet je v svoji radovednosti malo odprl takšen zavoj in je ugotovil, da je v njem sama svila. Opozoril je na to orožnike v domačem kraju, vendar sta avto in letalo med tem že izginila.

Z orožniške postaje so nato telefonirali v Bukarešto. Letalo je res kmalu potem pristalo na tamošnjem letališču. Iz njega je iz-

Pivo iz Japonske

Kakor poročajo iz Tokia, se je izvoz japonskega piva od leta 1931. silno dvignil. Izvažajo ga v Zedinjene države, Indijo, Egipt, Južno Afriko, Maroko in na Finsko, v zadnjem času so pa začeli po njem povpraševati celo v Nemčiji. Klasični deželi piva. Ta čas imajo n. pr. japonske pivovarne iz Nemčije naročilo za 10.000 steklenic piva.

stopil predsednik južnofrancoske družbe za zračni promet in l'onski tovarnar svile Bourtonne. Mož je sploh tajil, da bi bil pristal v Draganestiju, a še bolj, da bi bil tam iztovoril kakšno svilo.

Medtem pa je prispel tudi avto, ki so ga bili signalizirali. Pregledali so ga in našli v njem še vse zavoje vtihotapljenе svile. Vozac je takoj priznal, da je sodeloval pri dobro organizirani tihotapski aferi, na kar so ga z Bourtonnom vred aretirali.

Sovjetski častniki v ČSR

Velikih manevrov češkoslovaške armade se bo prvič udeležilo tudi močno zastopstvo sovjetske armade. Prišla bo cela vrsta visokih ruskih častnikov, med njimi tudi poveljnik moskovske vojne šole. Po končanih manevrih si bodo inozemski častniki ogledali važne češkoslovaške vojaške ustanove in razna industrijska podjetja, ki so važna za opremo češkoslovaške vojske.

Političen umor

Na pariški postaji podzemeljske železnice Belleville je italijanski emigrant Guido Baissi s tremi revolverstimi strelji usmrtil svojega dolgoletnega prijatelja, emigranta Montavinija. Ko so morilca prijeli, je izjavil, da je izvršil svoje dejanje zato, ker je Montavini izdal antifasiščno stvar.

Ščit v italijanski vojski

Kakor poročajo italijanski listi, uvedejo v italijansko armado neko vrsto četrkotnih ščitov, ki bodo dovolj visoki, da lahko zakrijejo ležečega vojaka. Posebna priprava omogoča, da more ščit tat. Vojaki jih bodo nosili na jermenu, razdeljevali pa jih bodo moštvu neposredno pred vojaškimi akcijami.

Ameriški zračni promet preko oceanov

Ameriški poštni minister je sporočil, da se v treh mesecih odpre redni zračni promet z ameriškimi letali preko Tihega oceana. Na Atlantiku prične poslovati redni zračni promet nekaj pozneje.

Francija kadi manj

V zvezi s svojo sanacijsko akcijo ima francoska vlada namen odpustiti 1.200 nameščenec svoje tobačne režije. K temu poročajo francoski listi, da poraba tobaka na Francoskem v zadnjih letih silno nazaduje. Posebno je prizadeta fabrikacija smotk. L. 1931. so poročili še 63.000 kg tobaka za smotke, lansko leto pa že 46.000 kg. Tako so se nabrale v skladiščih tako velike množice tega tobaka, da bi zadostovale za potrošnjo treh let.

V odločilnem trenutku

Velika Britanija je izjavila, da se v primeru vojne v vzhodni Afriki ne bo več zanimala za evropske zadeve

Sir Robert Vansittart, državni podtajnik angleškega vnarnjega ministrstva (na desni), ki je spremljal Edena v Pariz

Francoski ministrski predsednik Laval med razgovorom z Edenom

Cenejše nemške knjige za inozemstvo

V Nemčiji so sklenili knjige, ki so namenjene izvozu v inozemstvo poceniti za 25%, dočim ostanejo cene na domačem trgu nespremenjene. S tem upajo, da bodo povečali izvoz svojih knjig.

Novi podkralj Indije

Lord Linlithgow, ki ga je angleški kralj Jurij imenoval za Willingdonovega naslednika

Srce na desni

V moravskem zdravilišču Toplicah imajo letos zanimivega gosta. Ko so ga zdravilni preiskali, so ugotovili, da ima mož srce na desni strani. Röntgenska preiskava je pokazala, da ima vse druge organe na svojih običajnih mestih. V medicinski literaturi poznajo samo štiri primere takšne anomalije.

Ženska

šahovska olimpijada

V zvezi s šahovsko olimpijado v Varšavi prične 22. t. m. tudi ženski šahovski turnir. Udeležile se ga bodo šahistkinje iz večine evropskih držav, med njimi seveda tudi znana češkoslovaška mojstrica, gđ. Menčíková. Na tekmah bodo sodelovale vse važnejše mednarodnih turnirjev svojih moških kolegov. Na teh turnirjih nima posebnih uspehov, vsekako pa velja za favoritko ženskega turnirja, ki se bo vršil sedaj v Varšavi.

Kralj whiskyja umrl

V Londonu je umrl lord Woolavington, član zgornje zbornice in eden najbogatejših Angležev. Mož je začel v zelo skromnih razmerah z izdelovanjem whiskyja in je z njim sčasoma tako obogatel, da so ga splošno imenovali »kralja whiskyja«. Bil je poleg tega tako navdušen ljubitelj konj, da je še tedaj, ko je začutil, da se mu bliža konec, zapovedal, naj ga prepeljejo iz Londona na njegovo posestvo, da bi zadnje dni preživel med konji. Učkal je 87 let.

Volkovi v Romuniji

V nekaterih vaseh botošanskega okrožja v Moldaviji so se pojavile te dni številne tolpe lačnih volkov. Kmetje so pred njimi sprva bežali v hiše, ko so pa videli, da hočejo zverji napasti hleve, so šli z vilami in kosami nadnje. Mnogo volkov so tako ubili, ostale so pregnali.

A NEKDOTA

Pozno ponoči je poklicala Billrotha na dom žena nekega bančnega ravnatelja in mu obširno pripovedovala, da je njen sinček padel, pa toži sedaj o hudih bolečinah na nogi. Billroth je moglega preiskal in ugotovil: »Nič posebnega, milostiva. Dajte dečku vsaki dve uri mrzel obkladek na nogo in jutri bodo bolečine bržkone prešle.« — »Kako pa naj napravim obkladke, z navadno vodo?« je vprašala žena. Billroth, ki je bil že malo hud, da so ga spravili ob nočni počitek zavoljo takšne malenkosti, je odgovoril: »Če mislite, da je šampanjec odličnejši, napravite obkladke lahko tudi s tem!«

VSAM DAN ENA

Učitelj glasbe: »Držite gosli pod brado!« Učenka: »Pod katero?« (»Političarka«)

Navzile premestitvi važnih delov vojaške moči v Eritrejo in Somalijo je zbranih nad pol milijona italijanske vojske na Brennerju. Manevrov, ki naj pokažejo Evropi, zlasti pa Nemčiji, da se čuti Italija, kljub vojaški akciji v vzhodni Afriki, vojaško dovolj močna, se bosta udeležila poleg vseh članov vlade tudi kralj in duce

